

(07/22-II)

5558

B. A. (General) EXAMINATION

(Second Semester)

Punjabi (Elective)

Time : 3 hours

Maximum Marks : 80

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ।

1. ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੇ ਜੀਵਨ ਤੇ ਰਚਨਾ ਸੰਸਾਰ ਉੱਪਰ ਇੱਕ ਚਰਚਾ ਭਰਪੂਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ

(ਅ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

(ੲ) ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫ਼ੀਰ

2. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਾਵਿ-ਟੋਟਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਦੋ ਦੀ ਪ੍ਰਸੰਗ ਸਹਿਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

(ੳ) ਇਹ ਬ੍ਰਹਮਵਾਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਮੌਤ ਨੂੰ ਮਖੌਲਾਂ ਕਰਨ

ਮਰਨ ਥੀ ਨਹੀਂ ਡਰਦੇ।

ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਇਹ ਕਰਨ ਗੁਲਾਮੀ,

ਜਨ ਕੋਹ ਆਪਣੀ ਵਾਰ ਦਿੰਦੇ,

ਪਰ ਏ ਨਾ ਮੰਨਣ ਕਿਸੇ ਦੀ,

ਖਲੋ ਜਾਣ ਡਾਗਾਂ ਮੋਢੇ ਤੇ ਉਲਾਰ ਕੇ।

(ਅ) ਵੇ ਦਰਦਮੰਦਾਂ ਦਿਆਂ ਦਰਦੀਆ,

ਉੱਠ ਤੱਕ ਆਪਣਾ ਪੰਜਾਬ

ਅੱਜ ਬੇਲੇ ਲਾਸ਼ਾ ਵਿਛੀਆਂ,

ਤੇ ਲਹੂ ਦੀ ਭਰੀ ਚਨਾਬ।

ਕਿਸੇ ਨੇ ਪੰਜਾਂ ਪਾਣੀਆ,

ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜ਼ਹਿਰ ਰਲਾ।

ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਪਾਣੀਆ ਧਰਤ ਨੂੰ,

ਦਿੱਤਾ ਪਾਣੀ ਨਾ।

(ਬ) ਕਿਸੇ ਦੇ ਖੂਨ 'ਚੋਂ ਨਿਖਰਿਆ ਹੈ,

ਤੇਰੀ ਪਗੜੀ ਦਾ ਸਫੈਦ ਕੰਵਲ।

ਪਰਾਏ ਖੂਨ ਵਿੱਚ ਰੰਗੀ ਹੈ,

ਤੇਰੇ ਮਹਿਲਾ ਦੀ ਨੁਹਾਰ।

(ਸ) ਕੁੱਝ ਰੁੱਖ ਮੈਨੂੰ, ਪੁੱਤ ਲਗਦੇ ਨੇ

ਕੁਝ ਰੁੱਖ ਲਗਦੇ ਮੁੰਦਾਂ

ਕੁਝ ਰੁੱਖ ਨੂੰਹਾਂ ਧੀਆਂ ਲਗਦੇ

ਕੁਝ ਰੁਖ ਵਾਂਗ ਭਰਾਵਾਂ

ਕੁਝ ਰੁਖ ਮੇਰੇ ਬਾਬੇ ਵਾਕਣ

ਪੱਤਰ ਟਾਵਾਂ ਟਾਵਾਂ

ਕੁਝ ਰੁੱਖ ਮੇਰੀ ਦਾਦੀ ਵਰਗੇ

ਚੂਰੀ ਪਾਵਣ ਕਾਵਾਂ

5+5=10

3. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਿਸ਼ਟੀ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਇਕਾਂਗੀ ਨੂੰ ਸਾਹਿਤਕ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :

(ੳ) ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ

(ਅ) ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਘੁੰਮਣ

(ੲ) ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ ਔਲਖ

4. 'ਬੇਈਮਾਨ' ਜਾਂ 'ਇੱਕ ਵਿਚਾਰੀ ਮਾਂ' ਇਕਾਂਗੀ ਰਾਹੀਂ ਇਕਾਂਗੀਕਾਰ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਕਿਸ ਸਮਸਿਆ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ? ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਉਂ।

ਜਾਂ

(ੳ) ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ

(ਅ) ਮਿਸਤਰੀ ਬਸੰਤ ਰਾਮ

(ੲ) ਸਰਦਾਰ

5. ਤੁਹਾਡਾ ਭਰਾ ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦਿਉ।

ਜਾਂ

ਆਪਣੀ ਵੱਡੀ ਭੈਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖੋ। ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚ ਮਨਾਏ ਗਏ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਿਵਸ ਦੇ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ।

10

6. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ 'ਦਸ ਅਖਾਣਾਂ' ਨੂੰ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋ : :

- (i) ਇੱਕ ਅਨਾਰ ਤੇ ਸੌ ਬਿਮਾਰ
- (ii) ਅਕਲਾ ਬਾਝੋਂ ਖੂਹ ਖਾਲੀ
- (iii) ਸੱਦੀ ਨਾ ਬੁਲਾਈ, ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈ
- (iv) ਸਹਿਜ ਪੱਕੇ ਸੌ ਮਿੱਠਾ ਹੋਇ
- (v) ਉੱਚੀ ਦੁਕਾਨ ਫਿੱਕਾ ਪਕਵਾਨ
- (vi) ਉਲਟੇ ਬਾਂਸ ਬਰੇਲੀ ਨੂੰ
- (vii) ਸਾਂਝਾ ਬਾਬਾ ਨਾ ਪਿੱਟੇ ਕੋਇ
- (viii) ਹਾਜ਼ਰ ਨੂੰ ਹੁੱਜਤ ਕੀ
- (ix) ਆਪ ਕੁਚੱਜੀ ਵਿਹੜੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼
- (x) ਇੱਕ ਹੱਥ ਨਾਲ ਤਾੜੀ ਨਹੀਂ ਵੱਜਦੀ
- (xi) ਚੋਰ ਦੀ ਦਾੜੀ ਵਿੱਚ ਤਿਣਕਾ
- (xii) ਉੱਚੀ ਦੁਕਾਨ ਫਿੱਕਾ ਪਕਵਾਨ

B-5558

7. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਦਸ ਸੁੱਧ ਕਰਕੇ ਲਿਖੋ :

- (i) ਰਾਜਾ ਨੇ ਹਮਲਾ ਕੀਤਾ
- (ii) ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਪੜ੍ਹ ਲਈ ਹੈ
- (iii) ਉਸਨੇ ਨੀਲਾ ਪੱਗ ਤੇ ਚਿੱਟੀ ਕਮੀਜ਼ ਪਾਈ ਹੈ।
- (iv) ਰੱਬ ਕਰੇ ਤੂੰ ਜਵਾਨੀਆਂ ਮਾਵੇ।
- (v) ਮੇਰੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਕਾਲਜ ਆਏ ਸੀ।
- (vi) ਤੁਸੀਂ ਕਲ ਬੇਸਾਖੀ ਮੇਲਾ ਦੇਖਨ ਜਾਣਾ
- (vii) ਤੁਸੀਂ ਜ਼ਰੂਰ ਆਉਣਾ ਸਾਡੇ ਘਰ ਕਲ।
- (viii) ਸ਼ਾਬਾਸ਼ ਤੂੰ ਬਹੁਤ ਚੰਗਾ ਕੀਤਾ।
- (ix) ਰੱਜ ਕੇ ਖਾਹ ਤੇ ਦੱਬ ਕੇ ਵਾਹ।
- (x) ਗੁਰਭਜਨ ਨੇ ਪਾਠ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ।
- (xi) ਸੂਰਜ ਨਿਕਲਿਆ ਤੇ ਧੁੰਦ ਪੈ ਗਈ।
- (xii) ਉਹ ਰੋਟੀ ਖਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਸਬਜ਼ੀ ਨਾਲ। 10

8. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਦੱਸ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਰੂਪ ਲਿਖੋ :

1. Voucher	2. Implement
3. Joining time	4. Notification
5. Probation	6. Resignation

7. Sanction

8. Pay bill

9. Increment

10. Refund.

11. Grant-in-aid

12. Honorarium 10

9. ਆਪਣੀ ਕਾਵਿ-ਪੁਸਤਕ 'ਕਾਵਿ-ਨਾਦ' ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਠੀਕ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

(i) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਨਮ ਕਦੋਂ ਹੋਇਆ ?

(ੳ) 1818

(ਅ) 1881

(ੲ) 1819

(ਸ) 1891

(ii) ਮੇਘਦੂਤ ਕਵਿਤਾ ਕਿਸਨੂੰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ?

(ੳ) ਪ੍ਰੇਮੀ ਨੂੰ

(ਅ) ਕਾਲੀਦਾਸ ਨੂੰ

(ੲ) ਯਖਸ਼ ਨੂੰ

(ਸ) ਬੱਦਲ ਨੂੰ

(iii) ਮਈ ਦਿਨ ਦੀ ਹੋਣੀ/ਘਟਨਾ ਕਿੱਥੇ ਵਾਪਰੀ ?

(ੳ) ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ

(ਅ) ਮਾਸਕੋ ਵਿੱਚ

(ੲ) ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ

(ਸ) ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿੱਚ

(iv) ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਸਫੀਰ ਨੇ ਕਿਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ?

(ੳ) ਨਾਵਲ

(ਅ) ਕਵਿਤਾ

(ੲ) ਕਹਾਣੀ

(ਸ) ਨਾਟਕ

(v) ਇੱਛਰਾਂ ਕੌਣ ਸੀ ?

(ੳ) ਪੂਰਨ ਦੀ ਮਾਂ (ਅ) ਲੂਣਾਂ ਦੀ ਮਾਂ

(ੲ) ਸਲਵਾਨ ਦੀ ਮਾਂ (ਸ) ਨੌਕਰਾਣੀ 5

10. ਆਪਣੀ ਪੁਸਤਕ ਇਕਾਂਗੀ ਬਹੁ-ਰੰਗੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਚੁਣੋ :

(i) ਕਿਹੜੇ ਨਾਟਕਕਾਰ ਨੂੰ ਰੰਗਮੰਚ ਦਾ ਪਿਤਾਮਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(ੳ) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

(ਅ) ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ

(ੲ) ਆਈ. ਸੀ. ਨੰਦਾ

(ਸ) ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ

(ii) 'ਪੈਂਤੜੇਬਾਜ਼' ਇਕਾਂਗੀ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਕੌਣ ਹੈ ?

(ੳ) ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਖੰਨਾ

(ਅ) ਵੀਨਾ

(ੲ) ਗਨਪਤ

(ਸ) ਬਾਂਕੇ ਲਾਲ ਤਿਵਾੜੀ

(iii) 'ਝੰਗਲਮਾਟਾ' ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੈ ?

(ੳ) ਦੇਸ਼-ਪਿਆਰ (ਅ) ਨਫਰਤ

(ੲ) ਵਿਅੰਗ (ਸ) ਦੁਸ਼ਮਣੀ

(iv) ਰਾਜੋ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ ?

(ੳ) ਰਜ਼ੀਆ (ਅ) ਜ਼ਮੀਲਾ

(ੲ) ਸਈਦਾ (ਸ) ਸਮੀਰਾ

(vi) 'ਸੰਤੂ' ਕਿਸ ਇਕਾਂਗੀ ਦਾ ਪਾਤਰ ਹੈ ?

(ੳ) ਬੇਈਮਾਨ

(ਅ) ਇਕ ਵਿਚਾਰੀ ਮਾਂ

(ੲ) ਤੂੜੀ ਵਾਲਾ ਕੋਠਾ

(ਸ) ਪੈਂਤੜੇਬਾਜ਼

5